

United States Holocaust Memorial Museum

Interview with Elena Čečkusienė
RG-50.473*0232

The following transcript is the result of a recorded interview. The recording is the primary source document, not this transcript. It has not been checked for spelling nor verified for accuracy. This document should not be quoted or used without first checking it against the interview.

The interview is part of the United States Holocaust Memorial Museum's collection of oral testimonies. Information about access and usage rights can be found in the catalog record.

Alicija Žukauskaitė: Pirmiausia norėjau paprašyti, kad prisistatytumėte, koks jūsų vardas ir pavardė?

Elena Čečkauskienė: Čečkauskienė Elena.

Alicija Žukauskaitė: Kuriais metais esate gimusi?

Elena Čečkauskienė: 1925.

Alicija Žukauskaitė: Ir kur?

Elena Čečkauskienė: Kužiuose.

Alicija Žukauskaitė: Mes pas jus buvome atvažiuavę prieš keletą mėnesių, jūs pasakojote savo prisiminimus, ir mes dabar sugrįžome, kad tuos prisiminimus užrašytume, tad norėjau dar kartą paklausti, kur jūs gyvenote, kai prasidėjo karas?

Elena Čečkauskienė: Kužiuose. Visą laiką Kužiuose.

Alicija Žukauskaitė: Sakykit, ar jums teko matyti prasidėjus karui kokius nors nusikaltimus prieš taikius gyventojus?

Elena Čečkauskienė: Tai tiek, kiek šaudė, o daugiau nežinau.

Alicija Žukauskaitė: Papasakokite, ką jūs matėte.

Elena Čečkauskienė: Mačiau taip: pirmiausia atveža vyrus, jie iškasa duobes. Pakui atveža vadinamus nusikaltėlius, ar kaip, atveža, sušaudo ir išvažiuoja. Viena mašina buvo sugedus su tais nusikaltėliais, tai kvietė kitą mašiną. Mačiau, kad labai gražūs vyrai kasė duobes.

Alicija Žukauskaitė: Nusikaltėliai? Ką jūs vadinat nusikaltėliais?

Elena Čečkauskienė: Kuriuos vežė šaudyt. Žydai. Žydus vežė iš pradžių, paskui komunistus vežė paskutine mašina.

Alicija Žukauskaitė: Tai jūs čia sakot „nusikaltėliai“, tai yra, kabutėse?

Elena Čečkauskienė: Taip, taip.

Alicija Žukauskaitė: Gerai, dabar pradėkim nuo pradžių. Kaip jūs galėjote matyti, kaip juos vežė? Iš kur jūs tai matėt?

Elena Čečkauskienė: Prie pat gatvės gyvenau, ir visą laiką važiuodavo pro mus.

Alicija Žukauskaitė: Iš kur į kur važiuodavo tos mašinos?

Elena Čečkauskienė: Nuo Šiaulių ir į mišką.

Alicija Žukauskaitė: Jūsų namas stovėjo prie pat gatvės. Kaip dažnai jūs matydavote, kad veža?

Elena Čečkauskienė: Beveik kiekvieną dieną. Po kelis kartus mašina atveždavo iškast vyrus, duobes iškast, paskui atveža, sušaudo, vėl išveža, - visą laiką pro mus.

Alicija Žukauskaitė: Kokie buvo tie vyrai, kurie važiuodavo iškasti duobių? Kas jie buvo, tie vyrai?

Elena Čečkauskienė: Turbūt vokiečiai. Tokiom žalsvom uniformom. Nežinau, kas per vyrai, to nežinau.

Alicija Žukauskaitė: Tai jūs norite pasakyti, kad vokiečiai kasė duobes?

Elena Čečkauskienė: Duobes gal kasė lietuviai, gal rusai, gal žydai patys, tik labai puikūs vyrai surinkti, stambūs, jauni.

Alicija Žukauskaitė: Tai tie gražūs vyrai buvo tie, kuriuos vežė, kad kastų?

Elena Čečkauskienė: Tie, kur kasė duobes.

Alicija Žukauskaitė: Iš kur jūs žinojote, kad būtent jie duobes kasė?

Elena Čečkauskienė: Matydavom. Juos nuveža iškasti duobės, paskui atveža, paskui šaudo.

The following transcript is the result of a recorded interview. The recording is the primary source document, not this transcript. It has not been checked for spelling nor verified for accuracy. This document should not be quoted or used without first checking it against the interview.

The interview is part of the United States Holocaust Memorial Museum's collection of oral testimonies. Information about access and usage rights can be found in the catalog record.

Alicija Žukauskaitė: Tai paskui tuos, kurie kasė duobes, atveždavo atgal?
Elena Čečkauskienė: Tai va nežinau, gal atveždavo, o gal ne.
Alicija Žukauskaitė: Iš kur jūs žinojot, kad būtent tie, kurie važiuoja, jie važiuoja duobių kasti?
Elena Čečkauskienė: Tai matydavom. Su kastuvais, mašinoj kastuvai. Mačiau tada labai gerai, kai juos iš mašinos į mašiną pervarė. O kas jie tokie? Neleido ir arti prieit.
Alicija Žukauskaitė: Tai juos kažkas saugojo?
Elena Čečkauskienė: Saugojo.
Alicija Žukauskaitė: Tai tie, kurie buvo su kastuvais, ar jie buvo su uniformom ar be uniformų?
Elena Čečkauskienė: Su tokiom žalsvom uniformom ir su kastuvais.
Alicija Žukauskaitė: Kiek maždaug truko tas važinėjimas į tą šaudymą, dieną, dvi, mėnesį?
Elena Čečkauskienė: Daugiau musėt kaip du mėnesius.
Alicija Žukauskaitė: Koks buvo atstumas nuo jūsų iki tos vietos, kur jūs sakėt, kad buvo duobės?
Elena Čečkauskienė: Apie pusę kilometro.
Alicija Žukauskaitė: Buvo vieni žmonės, kuriuos veždavo duobių iškasti, kiti žmonės, kuriuos veždavo šaudyti?
Elena Čečkauskienė: Taip.
Alicija Žukauskaitė: Tie žmonės, kuriuos veždavo šaudyti, kaip jie atrodė, kas jie tokie buvo?
Elena Čečkauskienė: Oj, atvažiuodavo ir išvažiuodavo, tų tai negalėjom pamatyt.
Alicija Žukauskaitė: Ar jūs galėjote matyti tuos žmones, kuriuos veždavo į šaudymą?
Elena Čečkauskienė: Irgi nerodydavo. Tik labai girdėdavom klyksmą, šauksmą, moterys verkdamo, šaukdavo. Privažiutot prie tų duobių prie pat negalėjo, vaikus nešdavo moterys ir eidavo pėsčios.
Alicija Žukauskaitė: Ar jūs pati matėt, kaip varė prie duobių?
Elena Čečkauskienė: Mačiau, ir kaip šaukia, girdėjau.
Alicija Žukauskaitė: Tai jūs matėt, kaip varė prie duobės iš namų?
Elena Čečkauskienė: Ne, mes eidavom ant kalniuko tokio, žiūrėdavom. Eidavom, arti neprileisdavo niekur.
Alicija Žukauskaitė: Papasakokite, ką jūs matydavote nuo to kalniuko?
Elena Čečkauskienė: Matydavom, kaip šaudo. Nurengdavo ten juos, kad daugiau tilptų. Vaikus tai už rankų paėmę šaudė... Cypdavo, kaukdavo, baisu...
Alicija Žukauskaitė: Ar ten buvo tik moterys ir vaikai, ar ten buvo ir vyrų?
Elena Čečkauskienė: Vyrų buvo daugybė. Visokių, ir jaunų, ir senesnių, visokių buvo vyrų.
Alicija Žukauskaitė: Koks atstumas buvo nuo to kalniuko iki tų duobių?
Elena Čečkauskienė: Kokie 200 metrų gal.
Alicija Žukauskaitė: Ar nurengdavo nuogai?
Elena Čečkauskienė: Nevisai nuogai. Viršutinius rūbus nurengdavo. Tai mes taip spėdavom, kad daugiau tilptų. Šonais sustatydavo apie duobę...
Alicija Žukauskaitė: Ar juos vesdavo grupėmis?
Elena Čečkauskienė: Ne, visus varydavo iš mašinos.

The following transcript is the result of a recorded interview. The recording is the primary source document, not this transcript. It has not been checked for spelling nor verified for accuracy. This document should not be quoted or used without first checking it against the interview.

The interview is part of the United States Holocaust Memorial Museum's collection of oral testimonies. Information about access and usage rights can be found in the catalog record.

Alicija Žukauskaitė: Ar jūs matydavote, kaip atvažiuoja mašina ir iš tos mašinos varo prie duobės?

Elena Čečkauskienė: Taip, matydavom. Ant to kalniuko kai nueinam, tai matom.

Alicija Žukauskaitė: Ar jūs matydavot tuos, kurie varė, kurie šovė?

Elena Čečkauskienė: Matėm, o ką padaryt? Nežinojom, kas jie tokie. Juk ištolo nepažįsti ir nematai, su uniformom tom žalsvom.

Alicija Žukauskaitė: Ar šaudydavo ištisai, ar su tokiom pertraukom?

Elena Čečkauskienė: Ištisai beveik. Kai pradeda, tai ir šaudu, kol iššaudu.

Alicija Žukauskaitė: Ar aš teisingai supratau: atveža mašiną žmonių, tą mašiną nuveda prie duobės, iššaudu, ir kas tada? Išsiskirsto visi?

Elena Čečkauskienė: Išvažiuoja. Sėda į mašimas, katrie šaudu, ir išvažiuoja.

Alicija Žukauskaitė: Ar jūs matydavot, kaip tie, kurie šaudė, pro jus grįždavo atgal?

Elena Čečkauskienė: Grįždavo, matydavom.

Alicija Žukauskaitė: Su kokiom mašinom grįždavo tie, kurie šaudydavo?

Elena Čečkauskienė: Taip pat su tokiom brezentais dengtom mašinom.

Alicija Žukauskaitė: Ar tie žmonės, kuriuos veždavo į šaudymą, ar jie važiuodavo dengtom mašinom ar atvirom?

Elena Čečkauskienė: Dengtom.

Alicija Žukauskaitė: Kai jie dar būdavo mašinoj, kai juos veždavo pro jus, ar jūs galėdavote girdėti kokius nors balsus?

Elena Čečkauskienė: Nieko negirdėdavom.

Alicija Žukauskaitė: Ar važiuodavo po vieną mašiną, ar po kelias?

Elena Čečkauskienė: Iš pradžių po dvi yra atvežę ar dvi dienas, ar tris, o daugiau po vieną. Po vieną ir po vieną.

Alicija Žukauskaitė: Reiškia, po vieną mašiną per dieną.

Elena Čečkauskienė: Taip. Po vieną mašiną per dieną.

Alicija Žukauskaitė: O kai jūs stovėjot ant to kalniuko, ar jūs girdėjot kokias nors komandas?

Elena Čečkauskienė: Nieko, jokių komandų nebuvo. Nuvaro, sustato prie duobės, tie ir šaudu.

Alicija Žukauskaitė: Kiek kartų jūs buvot ant to kalniuko pasilypėjus?

Elena Čečkauskienė: Na, kokius penkis kartus tai buvom. Daugiau tai ne. Bijojom iš pradžių.

Alicija Žukauskaitė: Ar jūs žinojot, ką ten tokius šaudu?

Elena Čečkauskienė: Nežinojom, sakydavo žydus, žydus veš šaudyt. O taip tiksliai mes nežinojom. Tik va kai paskutinę mašimą kai vežė komunistus, Kryžius komunistas buvo, tai jį mašinoj vežė, mes su broliu Kazimieru ejom link Ringuvos pasivaikščiodami. Tai jis tą brezentą praskyrė ir sušuko, Kazimierai, pasakyk žmonai, kad čia mane sušaudė.

Tai jau paskutinė mašina, paskutinė duobė. Daugiau nebešaudė.

Alicija Žukauskaitė: O kai veždavo žmonės su brezentinėm mašinom, kas juos saugojo?

Ar juos saugojo kas nors?

Elena Čečkauskienė: Saugodavo tie patys, kurie šaudu.

Alicija Žukauskaitė: Bet ar matėt, kad juos saugo?

Elena Čečkauskienė: Taip nesimato, bet kai sustoja, tai matosi, kad gale mašinos stovi tie sargybiniai su šautuvais. O taip tai nematyt.

Alicija Žukauskaitė: Kokiu dienos metu dažniausiai veždavo šaudyt?

The following transcript is the result of a recorded interview. The recording is the primary source document, not this transcript. It has not been checked for spelling nor verified for accuracy. This document should not be quoted or used without first checking it against the interview.

The interview is part of the United States Holocaust Memorial Museum's collection of oral testimonies. Information about access and usage rights can be found in the catalog record.

Elena Čečkauskienė: Na, tai po pietų. Iš ryto apie 10-12 val. atveža iškast duobes, tuos išveža, paskiau atveža, šaudo.

Alicija Žukauskaitė: Ką žmonės kalbėjo, iš kur atveždavo tuos, kuriuos šaudydavo?

Elena Čečkauskienė: Iš Šiaulių.

Alicija Žukauskaitė: Ar jums yra tekę nueiti prie tų duobių?

Elena Čečkauskienė: Na, tai nueidavom visada. Kai jau sušaudo, tai nueidavom, skaičiuodavom, kiek duobių. Vienoj pusė griovio duobės buvo, kitoj pusėj griovio.

Alicija Žukauskaitė: Ar duobės buvo panašios, ar skirtingo didumo?

Elena Čečkauskienė: Didelės duobės, panašios visos, ilgos, plačios, ilgos.

Alicija Žukauskaitė: Ir kiek tokių duobių buvo maždaug?

Elena Čečkauskienė: Apie 13, 12-13.

Alicija Žukauskaitė: Sakot, plačios, ilgos. Kiek metrų ilgio galėjo būti?

Elena Čečkauskienė: Galėjo būti kokie 4 metrai, gal dar ir daugiau. O plotis 2 metrai, gal daugiau kaip 2.

Alicija Žukauskaitė: Ar jums yra tekę matyti iškastą tuščią duobę?

Elena Čečkauskienė: Ne, iškastos tai neteko matyti. Užkastas tai matydavom.

Alicija Žukauskaitė: Ar jūs ateidavot po šaudymo, ar po kelių dienų?

Elena Čečkauskienė: Po kelių dienų. Kartais eidami į kitą kaimą užsukdavome ar šiaip Kužių mergaitės susitarusios.

Alicija Žukauskaitė: Ir kai jūs ateidavote, ką jūs matydavote?

Elena Čečkauskienė: Užkastos duobės, ir viskas. Žemėmis užverstos.

Alicija Žukauskaitė: O daiktų?

Elena Čečkauskienė: Nieko jau neberasdavom. Ten gyveno netoli, prie pat tokie Urbonai. Kai nurengdavo tuos rūbus, tai jie eidavo, ir tų rūbų prisinešdavo ir visko. Ir man buvo davę pal tą vieną. Tai kai jį ardžiau dukrai siūt paliuką, tai radau 30 rublių įsiūta.

Alicija Žukauskaitė: Kokiais metais jūs radote tuos pinigus? Kiek mergaitei metų buvo?

Elena Čečkauskienė: Na, nežinau dabar. Tai gal dešimt metų buvo, tai, kur dabar Varėnoj gyvena.

Alicija Žukauskaitė: Tai jei, kai šaudė, jums buvo 15-16 metų...

Elena Čečkauskienė: Tada, kai šaudė, man buvo virš 20. Mergička gimė tuoj po karo.

Alicija Žukauskaitė: Tai aš išskaičiuoju dabar, kokiais metais jūs galėjote surasti tuos pinigus. Po 20 metų?

Elena Čečkauskienė: Tai panašiai.

Alicija Žukauskaitė: Sakėt, Urbonai prisirinko daiktų. Ir ką jie su jais darė, pardavinėjo?

Elena Čečkauskienė: Su giminaičiais pasidalindavo, mums kužiškiams, nuo karo nukentėjusiems, duodavo tų drabužių, rūbų... Juk mes irgi du kartus degėm: per karą sudegė viskas, po karo vėl sudegė viskas. Nieko neliko.

Alicija Žukauskaitė: Kai jūs eidavot prie tų duobių, kokiu laiku jums pasitaikydavo ten nueiti, rytą, vakarą?

Elena Čečkauskienė: Kada papuldavo. Kai nešaudo, tai ir nueidavom. Vakare daugiausia. Paskui, kai baigia šaudyt, tada nueidavom ir dieną.

Alicija Žukauskaitė: Kai važiuodavo mašinos atgal su tais, kurie šaudė, ar jūs galėdavote juos matyti?

Elena Čečkauskienė: Ne, jokių būdu, grįžtančių nematydavom. Mašina važiuoja ir pravažiuoja.

The following transcript is the result of a recorded interview. The recording is the primary source document, not this transcript. It has not been checked for spelling nor verified for accuracy. This document should not be quoted or used without first checking it against the interview.

The interview is part of the United States Holocaust Memorial Museum's collection of oral testimonies. Information about access and usage rights can be found in the catalog record.

Alicija Žukauskaitė: Ar teko matyti dar kokių nors nusikaltimų prieš konkrečius žmones, gal pažystamus?

Elena Čečkauskienė: Tikrai nežinau...

Alicija Žukauskaitė: Per aną mūsų pasikalbėjimą jūs sakėt, kad jūs girdėjot komandas.

Elena Čečkauskienė: Na, kad ne, nežinau, komandų negalėjom girdėt. Juos nuvarydavo, šūkauja ten, ir gana.

Alicija Žukauskaitė: O tuos, kurie šaudė, jūs juos galėjote matyti iš nugaros ar iš priekio?

Elena Čečkauskienė: Iš nugaros. Iš priekio juk neužėsi jiems už akių. Iš nugaros. Kaip varydavo, kaip apsirengę matydavom. O taip tai ne...

Alicija Žukauskaitė: Ar matydavot, kaip žydai nusirengia?

Elena Čečkauskienė: Ne, nematydavom.

Alicija Žukauskaitė: Jūs sakėt, kad jūs matydavot, kaip juos atveža...

Elena Čečkauskienė: Taip, nuvaro prie duobių, sustato, iš pradžių su visais rūbais šaudė, paskui prieš galą nuo pusės to laiko pradėjo nurenginėti. O taip tai ne, sustatydavo prie duobės.

Alicija Žukauskaitė: Tai iš pradžių jūs matydavote, kad jie būdavo apsirengę?

Elena Čečkauskienė: Apsirengę.

Alicija Žukauskaitė: Parodykit, prašau, kaip stovėjo žydai ir tie, kurie šaudė.

Elena Čečkauskienė: Juos nuvarydavo va taip. Eina iš tie iš paskos ir šone, pavarydavo prie duobės ir ant kranto sustatydavo

Alicija Žukauskaitė: Tai jie būdavo nugara į jus?

Elena Čečkauskienė: Nugara, nugara.

Alicija Žukauskaitė: Žydai nugara?

Elena Čečkauskienė: Nugara.

Alicija Žukauskaitė: O tie, kurie šaudė?

Elena Čečkauskienė: Irgi nugara. Iš užpakalio šaudė, ne iš priekio. Į nugaras.

Alicija Žukauskaitė: Vadinasi, tuos, kuriuos šaudė, ir tuos, kurie šaudė, matėte tik iš nugaras?

Elena Čečkauskienė: Tik nugaras.

Alicija Žukauskaitė: Sakykit, tų, kurie šaudė, buvo daugiau, negu žydų, kurie stovėjo prie duobės?

Elena Čečkauskienė: Mažiau...

Alicija Žukauskaitė: Kiek galėjo būti tų, kurie šaudė?

Elena Čečkauskienė: Apie 10 ar 15, daugiau jau ne.

Alicija Žukauskaitė: O kai juos nurengtus šaudydavo, ar jūs matėt, kaip juos nurengia, kur juos nurengdavo?

Elena Čečkauskienė: Jie patys prie duobės nusirengia.

Alicija Žukauskaitė: Ar jūs galėjote matyti, kaip jie nusirengia?

Elena Čečkauskienė: Na, sunku per krūmiukus matyti viską, bet matydavosi. Jie patys nusirengdavo. Nieks jų nerengdavo, bet jie patys nusirengdavo.

Alicija Žukauskaitė: Ar jūs galėjote matyti, kaip jie krenta į tą duobę?

Elena Čečkauskienė: Ne, to nemačiau. Sakydavo tie žmonės, kad krenta tiesiai skersai į duobę, kaip ant duobės krašto sustato, šauna, ir jie krenta. Man neteko matyti.

Alicija Žukauskaitė: Jūs matėt, kaip stovi žmonės prie duobės?

Elena Čečkauskienė: Taip. Eilę matai, o kaip ten, tai nežinai.

The following transcript is the result of a recorded interview. The recording is the primary source document, not this transcript. It has not been checked for spelling nor verified for accuracy. This document should not be quoted or used without first checking it against the interview.

The interview is part of the United States Holocaust Memorial Museum's collection of oral testimonies. Information about access and usage rights can be found in the catalog record.

Alicija Žukauskaitė: Bet ta eilė kažkur dingsta, išnyksta? Ar jūs matydavot, kaip jie krenta į tą duobę?
Elena Čečkauskienė: Ne, to nepastebėdavom. Tik iš Urbonų esu girdėjusi, kaip jie krenta. Jei matydavo, o aš tai ne.
Alicija Žukauskaitė: Bet jūs matydavote, kaip stovi prie duobės?
Elena Čečkauskienė: Taip, kaip stovi, matai.
Alicija Žukauskaitė: Tai kur paskui dingsta tas žmogus?
Elena Čečkauskienė: Nebežiūrėdavom, nepernešdavo širdis...
Alicija Žukauskaitė: Ar žydai turėjo kokius nors specialius ženklus ant savęs?
Elena Čečkauskienė: To negaliu pasakyti...
Alicija Žukauskaitė: Per aną pasikalbėjimą jūs sakėte, kad į mišką važiuodavo mašinos su žmonėmis, o grįždavo tuščios. Iš kur jūs tai žinojot?
Elena Čečkauskienė: Taip sprėsdavom. Nuveža, sušaudo ir grįžta tuščios...
Alicija Žukauskaitė: Ar jums teko girdėti tokį išsireiškimą baltaraištis?
Elena Čečkauskienė: Yra tekę girdėti.
Alicija Žukauskaitė: Ar jūs žinojote, kas yra baltaraištis?
Elena Čečkauskienė: Kažkoks, kuris gaudydavo žmones, bausdavo, nežinau...
Alicija Žukauskaitė: O Kužiuose buvo baltaraiščių?
Elena Čečkauskienė: Ne, nebuvo.
Alicija Žukauskaitė: O žydų Kužiuose buvo?
Elena Čečkauskienė: Na tai seniai, prieš karą. Labai daug buvo, draugai buvom. Buvo tėčio draugai. Atvažiuodavo iš Šiaulių. Kai tėtis sirgo, vaistus pirkto, sakydavo, Juozai, tu pūdą sodos sugėrei.
Alicija Žukauskaitė: Kas atsitiko su Kužių žydais ar matėt?
Elena Čečkauskienė: Į Šiaulius jie išsikėlė gyvent.
Alicija Žukauskaitė: O kiek Kužiuose iš viso žydų buvo?
Elena Čečkauskienė: Aš tai žinojau dvi šeimas. Nesu klausus tėtės. Tėtė pasakodavo mums, jis labai draugavo su jais.
Alicija Žukauskaitė: Tai jie išsikėlė kada, prieš karą?
Elena Čečkauskienė: Prieš karą išsikėlė.
Alicija Žukauskaitė: Kai jie išsikėlė, ar buvo likę Šiauliuose žydų?
Elena Čečkauskienė: Ne, nebuvo. Prieš pat rusams užeinant tėtė juos buvo susitikęs Šiauliuose.
Alicija Žukauskaitė: Tai jie išsikėlė, karas su vokiečiais dar nebuvo prasidėjęs?
Elena Čečkauskienė: Karas dar nebuvo prasidėjęs.
Alicija Žukauskaitė: Papasakokit man, nes aš niekad tokių dalykų nemačiau, tie 30 rublių, kaip jie buvo įsiūti į tą paltuką, kurioje vietoje?
Elena Čečkauskienė: Visai paprastai. Čia. Pamušalas atardytas buvo, įkišta, ir nieko daugiau, užsiūta. Vienas popierinis pinigai. Ne, trys popieriniai pinigai, po 10. Trisdešimt rublių.
Alicija Žukauskaitė: Ar jūs galėjote juos panaudoti?
Elena Čečkauskienė: Tai panaudojau, o ką aš?.. Taigi rusai buvo, ir pirkom viską.
Alicija Žukauskaitė: Ar tais laikais, kai jūs juos panaudojot, ar tai buvo rimti pinigai?
Elena Čečkauskienė: Rimti.
Alicija Žukauskaitė: O ką pirkot už juos?
Elena Čečkauskienė: Viską... Maistą. O iš to palto švogėris pasiuvo mergaitei paltuką.

The following transcript is the result of a recorded interview. The recording is the primary source document, not this transcript. It has not been checked for spelling nor verified for accuracy. This document should not be quoted or used without first checking it against the interview.

The interview is part of the United States Holocaust Memorial Museum's collection of oral testimonies. Information about access and usage rights can be found in the catalog record.

Na, o apie latviuką nereikia papasakoti?

Alicija Žukauskaitė: Reikia, papasakokit.

Elena Čečkauskienė: Už kokios poros mėnesių po tų visų šaudymų, visko, atvežė sužeistą latviuką. Vežė šaudyt. Vežė kažkokie policininkai. Mat jis sužeistas atšliaužė prie Luponių kalno. Kas jį pristatė į Šiaulius, nežinau. Po dienos ar dviejų jį vežė, ir atsitiko, kad prie mūsų namo sustojo. Prašė tas latviukas gerti. Tie įėjo. Vieną tai vadino Vilku, tą policininką, kur šaudė. Aš dar pamaitinau tą latviuką, daviau vargyt, gert. Jie būtų jį paleidę, jei jis būtų vaikščiojęs. Mes, sako, paliktumėm pas tave, tegu jis eina, kur nori. Bet kad kojos abidvi peršautos, nepaeina iš viso. Nuvežė ir sušaudė. Bet jie nenorom šovė, nenorom. Priversti buvo.

Alicija Žukauskaitė: O iš kur jūs žinot, kad nenorom?

Elena Čečkauskienė: Tai kad jie man sakė, eitų jis kur nori, ir viskas. Bet kad nepaeina. Kad nebūtų sužeistas, būčiau priėmus.

Alicija Žukauskaitė: O kas tas latviukas buvo, kad būtinai jį reikėjo šaudyti?

Elena Čečkauskienė: Nežinau, iš kur jis pasimaišė, ir kas jam tas kojas sušaudė.

Alicija Žukauskaitė: Iš kur žinojot, kad latvis?

Elena Čečkauskienė: Jis kalbėjo latviškai.

Alicija Žukauskaitė: Tai kiek buvo tų, kurie vedė į tą mišką?

Elena Čečkauskienė: Du. Ir jie norėjo, sako, kad jis paeitų, mes pas tave paleistumėm. Ir nuvežė su arkliu.

Alicija Žukauskaitė: O tas latviukas valgė, gėrė?

Elena Čečkauskienė: Valgė, gėrė, labai norėjo, išalkęs buvo.

Alicija Žukauskaitė: Ir kai nuvežė jį į mišką, kas toliau buvo?

Elena Čečkauskienė: Mes paėjom ant kalniuko ir vėl žiūrėjom. Sušaudė. Jie sau nuvažiavo, o mes parėjom.

Alicija Žukauskaitė: Ar jūs matėt, kaip jį sušaudė? Nematėm, nežiūrėjom.

Alicija Žukauskaitė: O šūvius girdėjot?

Elena Čečkauskienė: Šūvius girdėjom. Du šūviai buvo.

Alicija Žukauskaitė: O į tą vietą paskui buvote nuėjusi?

Elena Čečkauskienė: Pilnai buvo kojos neužkastos, batų galai matėsi. Paskui pradėjo kasti žvėrys, tai paskui ėjom visiškai užkasti, palaidoti, kad žvėrys netampytų.

Alicija Žukauskaitė: Jūs pati užkasinėjote?

Elena Čečkauskienė: Tėtis, broliai, pusbrolis.

Alicija Žukauskaitė: O tų kitų duobių žvėrys nepuolė?

Elena Čečkauskienė: Storiau užkasta buvo.

Alicija Žukauskaitė: Norėjau patikslinti. Kai jūs matydavote, kad atvažiuoja sunkvežimis ir iš to sunkvežimio sustato žmones prie duobės, kokio didumo ta grupė galėjo būti, kiek ten galėjo būti žmonių?

Elena Čečkauskienė: Daug, daug...

Alicija Žukauskaitė: Iš vieno sunkvežimio?

Elena Čečkauskienė: Taip, taip. Jie taip veždavo tuos žmones stačius, o gale sargyba su šautuvais.

Alicija Žukauskaitė: Ar jums yra tekę tai matyti?

Elena Čečkauskienė: Tai jei sustodavo ar prie kiemo, ar kur, tai pasitaikydavo.

Alicija Žukauskaitė: Tai kiek ten galėjo būti žmonių, 20, 40?

Elena Čečkauskienė: Koks 40. 30 tai tikrai.

The following transcript is the result of a recorded interview. The recording is the primary source document, not this transcript. It has not been checked for spelling nor verified for accuracy. This document should not be quoted or used without first checking it against the interview.

The interview is part of the United States Holocaust Memorial Museum's collection of oral testimonies. Information about access and usage rights can be found in the catalog record.

Alicija Žukauskaitė: O iš tolo jūs galėdavote atskirti, kur stovi suaugęs žmogus, o kur stovi vaikas?

Elena Čečkauskienė: Sunku būdavo atskirti, sunku, tolokai, krūmai, protarpiais tik matydavom. Daugiausia suaugę, tik porą kartų teko girdėt, kad vaikus šaudė.

Alicija Žukauskaitė: O kai šaudė vaikus, jums teko kažką matyti ar tik žmonės kalbėjo?

Elena Čečkauskienė: Žmonės kalbėjo, ir girdėjom šauksmą, klyksmą. Baisus buvo klyksmas, šaukimas.

Alicija Žukauskaitė: Tai jūs sakėt, kad paimdavo vaiką ir taip nušaudavo?

Elena Čečkauskienė: Taip, tai Urbonai taip sakė. Pakelia už rankikės ar už kojikės mažyčius ir nušaudavo. Ir įmeta.

Alicija Žukauskaitė: O ar saugojo kas nors šaudymo vietą?

Elena Čečkauskienė: Niekas, niekas nesaugojo. Miškas buvo...

Alicija Žukauskaitė: Tai jei jūs būtumėte norėję, būtumėte galėję prieiti arčiau?

Elena Čečkauskienė: Arti gal būtų neprileidę, mes tik iš tolo. Bijojom arti eiti...

Alicija Žukauskaitė: Žodžiu, sargybos jūs jokios nematėt?

Elena Čečkauskienė: Ne, nebuvo sargybos.

Alicija Žukauskaitė: O Urbonai kokiam atstume gyveno, kad viską matė?

Elena Čečkauskienė: Na, jie arčiau, prie pat miško gyveno. Nebėra, abudu mirę.

The following transcript is the result of a recorded interview. The recording is the primary source document, not this transcript. It has not been checked for spelling nor verified for accuracy. This document should not be quoted or used without first checking it against the interview.

The interview is part of the United States Holocaust Memorial Museum's collection of oral testimonies. Information about access and usage rights can be found in the catalog record.